

**Bispebjerg
Hospital**

Afdeling I

Endokrinologi & Gastroenterologi

**Inspirations katalog til studieplan modul 4
sygeplejestuderende**

Modul 4 Sygepleje - grundlæggende klinisk virksomhed

Læringsudbytte

Modulet retter sig mod kliniske patientsituationer og individuelle patientforløb knyttet til grundlæggende medicinsk sygepleje, hvor den studerende får mulighed for at udføre sygepleje i samspil med den enkelte patients relateret og dennes fysiologiske behov. Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

Reflektere over patientsituationer i relation til den enkeltes levevilkår, evner, muligheder samt sygeplejeinterventioner i forbindelse hermed

- at kunne forstå hvordan patienternes fysiske, psykiske og sociale situation danner baggrund for deres oplevelse af sygdom og lidelse og dermed de unikke behov for sygepleje til den medicinske behandlingsforløb.

Observere og identificere fænomener knyttet til fysiologiske behov og reaktioner på sygdom og lidelse. Begrunde valg af sygeplejeinterventioner på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om grundlæggende klinisk virksomhed

- patienters kropspleje og hygiejne (blufærdighed, integritet, identitet og kropsopfattelse)
- patient inddragelse, egenomsorgskapacitet
- patienters fysiologiske behov i relation til kredsløb, respiration, ernæring, udskillelser, væskebalance, mobilisering, temperaturregulering samt søvn og hvile f.eks. ved hjælp af kliniske metoder
- patienters reaktioner på sygdom og lidelse (håb og mestring)

Anvende kliniske metoder til vurdering af patienters fysiologiske tilstand, herunder ernæringstilstand

- ernæringsrisikovurdering
- smertevurdering
- vurdering af væskebalance
- decubitusrisikovurdering (Barbara Brande risikovurdering)
- faldrisikovurdering
- mobilitetstest (Funktionsvurdering)

At identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere og dokumentere individuelle patientforløb

- forstå og anvende afdelings dokumentations redskab ud fra sygeplejeprocesen og planlægge, udføre, evaluere den grundlæggende sygepleje i samarbejde med og til den enkelte patient.
- at have kendskab til procedure ved indlæggelse, udskrivelse, overflytning til andet hospital eller afdelinger

At anlægge et patientperspektiv og samarbejde med patient og fagpersoner om planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje

- at kunne planlægge, strukturere og udføre sygeplejeinterventioner i samarbejde med patienter vha. kommunikation og skabe tillid, udvise empati og respekt i forhold til kropspleje, hygiejne, respiration, kredsløb, væske og ernæring, mobilisering, udskillelse af affaldsstoffer, søvn og hvile. Og formidle mundtligt sygeplejeinterventionerne f.eks. ved rapport givning, konferencer mv.
- skal kende til hvilke kompetencer fysioterapeut, ergoterapeut, læger, socialrådgiver mv. har i forhold til patientens grundlæggende behov og inddrage disse i plejeforløbet.
- at have kendskab til og inddrage de forskellige tiltag der findes i patientens lokalsamfund.(madudbringning, hjemmepleje, dagcenter, rehabilitering og akut pleje enhed.)

At foretage udvalgte kliniske vurderinger og instrumentelle sygeplejehandlinger

- måle og registrere patientens basale værdier (Early Warning Score)
- iltterapi
- sårpleje
- prøvetagning (urinprøve, afførringsprøve, podning og expectorat)
- pleje af patienter med sonde
- pleje af patienter med blærekateter
- pleje af patienters iv-adgang
- injektionsteknik
- andre sygeplejeinterventioner (se afkrydsning til instrumentelle sygepleje)

At anvende grundlæggende hygiejniske principper og overholde gældende retningslinjer ved at træne og anvende grundlæggende hygiejniske principper, der er knyttet til den direkte patientpleje, som:

- håndvask og hånddesinfektion
- anvendelse af handsker
- håndtering af rene og urene utensilier (f.eks. inhalationsmasker, iltfugter, ilt briller, divs. måleinstrumenter)
- håndtering af patientens sekreter
- smitteforebyggelse knyttet til smitte modtagelige patienter (isolations patienter)

Forslag til Generel studieplan for Modul 4

Uge 1	Uge 2	Uge 3	Uge 4	Uge 5
<p>Introduktion til afdelingen generelle og specifikke</p> <ul style="list-style-type: none"> - patient kategori - patient forløb - organisering af afdelingen - organisering af pleje - dokumentations former - håndhygiejne - hygiejne generelt - procedure omkring rent og urent - skyllerum - uniform etikette <p>Arbejde med at skriftlige gør læringsproces vha. forskellige studiemetoder</p>	<ul style="list-style-type: none"> - patient kategori - patient forløb - organisering af pleje - håndhygiejne - hygiejne generelt <p>Hygiejne omkring en patienten</p> <ul style="list-style-type: none"> - sygeplejefaglig vurdering af patientens plejebøvhov - KAD pleje - fuld hjælp i sengen - delvis hjælp - selvhjølpen - nedre toilet (kvinde/mand) - rent og urent procedure <p>Dokumentation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kendskab til VIPS modellen - kendskab til sygeplejeprocessens metode <p>Indledende studiesamtale</p> <p>klirik: dokumentation</p>	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere og analysere:</p> <p>patientens fysiologisk behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - kredsløb, respiration og temperatur (værdimåling) - ernæring og væskebalance (ernæringsscreening/kost og væske registrering, væskeskema/dokumentation) - træne instrumentelle sygeplejehandlinger <p>patientens psykologisk behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan kredsløb, respiration og temperatur påvirkning har betydning for den enkelte patient (reaktion på sygdom og lidelse) <p>patientens social og åndelig behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan sygdom og lidelse påvirker og har betydning for sygeplejeintervention - hvordan levevilkår, evner, muligheder påvirker patienten og sygeplejeinterventions tilrettelæggelse - anlægge patientperspektiv 	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere og analysere:</p> <p>patientens fysiologisk behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedsat funktionsniveau (dokumentation) - faldrisiko (screeningsmetode) - aktivitet/immobilitet (screeningsmetode) - træne instrumentelle sygeplejehandlinger <p>patientens psykologisk behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvilken betydning har aktivitet – og immobilitet for patientens velvære (reaktion og mestring af sygdom og lidelse) <p>patientens social og åndelig behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan sygdom påvirker patientens aktivitets niveau og øger risiko for komplikationer - anlægge patientperspektiv og afhjælpe forværring, forbygge eller lindre inaktivitet/immobilitet 	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>patientens fysiologisk behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan immobilitet påvirker hud og væv (screeningsmetode) <p>patientens psykologisk og social behov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvilke betydning har intakt hud for patienten - hvilke andre fysiologiske behov bliver påvirket af immobilitet. - inddrage tværfaglig samarbejdes partner for at forebygge immobilisation ved inddragelse af patient <p>fastlagt studieaktivitet gennemføres med klinisk vejleder i afdelingen</p> <p>klirik: hud og væv</p>

		klinik: ernæring	klinik: funktionsvurdering Studiesamtale 2	
--	--	-------------------------	---	--

Forslag til Generel studieplan for Modul 4

Uge 6	Uge 7	Uge 8	Uge 9	Uge 10
<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>patientens fysiologisk behov - smertevurdering (sceering/klinisk metode) af patienten - hvilke fysiologisk betydning det har/have for patienten - hvilke betydning søvn har fysiologisk for patienten - søvn vurdering</p> <p>patienten psykologisk og social behov - hvordan smerter og søvn påvirker patienten psykologisk og socialt (reaktion på sygdom, lidelse og mestring af dette) - hvordan levevilkår, evner, muligheder påvirker patienten (patient perspektiv)</p> <p>Studiesamtale 3</p>	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>patientens fysiologisk behov: - udskillelser (miktion og dæfektion) betydning for velvære - dokumentation af udskillelse</p> <p>patientens psykologisk og social behov:</p> <p>Introduktion til klinisk prøve * godkendt studieplan * gennemført fastlagt studieaktivitet * deltaget 80% af praktikken</p>	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>Forsat fordybelse i de berørte emner.</p> <p>Dokumentation: - sikre at man har modtaget og udskrevet patienterne under praktik forløbet</p> <p>klinisk prøve: der udvælges en patient i samarbejde med den koordinerende klinisk vejleder. Den kliniske prøve danner udgangspunkt i et skriftlig oplæg. (se. modulbeskrivelse)</p>	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>Forsat fordybelse i de berørte emner.</p> <p>mundtlig eksamen</p>	<p>Den studerende kan træne observation, identifikation, reflektere, analysere og begrunde:</p> <p>Forsat fordybelse i de berørte emner.</p> <p>studiesamtale 4-slutevaluering</p>

Eksempel 1

STUDIEPLAN MODUL 4

METODE

Vi arbejder ud fra læringskontrakt-metoden.

- I starten af hvert ugentligt tema, udarbejdes ca. 1 side skriftligt, hvor følgende indgår:
 - Læringsudbytte – Hvad vil jeg gerne lære
 - Læringsstrategier og redskaber – Hvordan vil jeg opnå læring
 - Dokumentation – Hvilken teori har jeg anvendt
- Når ugen er slut evalueres der og udarbejdes ca. 1 side skriftligt, hvor følgende indgår:
 - Læringsudbytte – Lærte jeg det jeg gerne ville
 - Læringsstrategier og redskaber – Hvordan fungerede mine læringsstrategier. Hvad var godt/ikke godt.
 - Dokumentation – ændring/tilføjelse af teori

Til hvert tema tages der udgangspunkt i et af de otte læringsudbytter. De andre læringsudbytter indgår også på kryds og tværs i forløbet.

UGEPLAN

Uge 47: Hygiejne – afbrydelse af smitteveje

Læringsudbytte

1. *At anvende grundlæggende hygiejniske principper og overholde gældende retningslinjer.*
- Håndvask og hånddesinfektion
 - Anvendelse af handsker
 - Håndtering af rene og urene utensilier (værktøj, brugsgenstande)
 - Håndtering af patientens sekreter
 - Smitteforebyggelse knyttet til smitteudtagelige patienter.
 - Øvrige hygiejniske principper.

Dokumentation / Teori

- Junker L., Meyer M., Wolff C., 2004, Evidensbaserede standarder for håndhygiejne, 17.11.2011: http://www.dsr.sk/Sygeplejersken/Sider/SY-2004-19-40-1-klinisk_sygepleje_2004.aspx
- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Håndhygiejne og brug af handsker. http://172.17.1.58/IntranetHS_retning.nsf/PiV/945B1BA193DCE581C1257800004613CF?OpenDocument
- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Utensiledesinfektion http://172.17.1.58/IntranetHS_retning.nsf/PiV/DE36D74AD6F17F40C1256E1A00367DDE?OpenDocument
- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Isolation-forholdsregler ved særlige infektionssygdomme http://172.17.1.58/IntranetHS_retning.nsf/PiV93A3EEE78431F7ABFC1256E1A004924C9?OpenDocument

- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Isolations-forholdsregler ved behandling og pleje af patient mistænkt for eller med særlige infektionssygdomme.
http://172.17.1.58/IntranetHS_retning.nsf/PiV/DC6810749FFE7D83C1256E1A004C69E4?OpenDocument
- Andreassen M., Hansen L. B., 2009, Mikrobiologi – en grundbog for sygeplejestuderende, Nucleus, 1. udgave, 1. oplag, side 63-70, 150-151, 156-165

Uge 48: Sygeplejeprocess

Læringsudbytte

3. *At identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere og dokumentere individuelle patientforløb.*
 - Planlægge sygepleje i samarbejde med den enkelte patient
 - Udføre sygeplejeinterventioner i samarbejde med patienter i forhold til kropspleje, hygiejne, respiration, kredsløb, væske og ernæring, mobilisering, udskillelse af affaldsstoffer, søvn og hvile
 - Evaluere den udførte sygeplejeintervention i samarbejde med patienten
 - Dokumentere sygepleje ud fra klinikkens dokumentationsform
 - Mundtligt formidle sygeplejeinterventioner ved rapport, konference mv.

Dokumentation / Teori

- Zoffman V. Det rationelle forhold mellem patient og professionel. S. 119-141.
- Mabeck C.E. 2009. Den Motiverende Samtale I: G. Almind m.fl. (red.), Forebyggende Sundhedsarbejde, Munksgaard, København, 5. udg., s. 363-370
- Honoré K. Sygeplejebogen 1, del 1. Kap. 8: værdier og verdigrundlag i sygeplejen. S. 113-139.
- Odgaard E. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 2: Kundskabsbaseret og problemorienteret sygepleje. S. 31-56.
- Borge A. M. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 3: Personlig hygiejne. S. 57-85.
- Holst I. J. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 5: Respiration. S. 103-124.
- Holst I. J. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 6: Kredsløbet. S. 125-153.
- Øverlie A. Sygeplejebogen 2, del 2. Kap. 8: Defækation. S. 183-209.
- Frederiksen A. og Arneberg H.M. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 9: Vandladning. S. 209-243.
- Bachmann M. og Lindhardt. J. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 11: Patientens behov i forbindelse med søvn og hvile. S. 261-307.
- Larsen B. Sygeplejebogen 1, del 2. Kap. 12: Aktivitet og immobilitet – sengelejts komplikationer. S. 307-346.
- Nielsen O. og Springborg A. Anatomi og fysiologi – ind under huden. Kap. 1: Kredsløbet, S. 17-84. Kap. 2: Respiration, S. 85-106. Kap. 3: Ernæring, fordøjelse og stofskifte, S. 107-166. Kap. 4: Nyre og Urinveje. S. 167-196.
- Ovesen L., Allingstrup L., Poulsen I. Ernæring og diætetik. Klinisk ernæring og diætetik, S. 155-288.

- Böcher M. og Jakobsen M. Ergonomi – krop og belastning. Kap. 7: Kommunikation. S. 121-125. Kap. 8: Naturlige bevægelsesmønstre. S. 131-147. Kap. 9: Hjælpe midler som øger muligheden for stillings skift. S. 196-206.

Uge 49: Sygepleje til patienter med alkoholproblemstillinger

Læringsudbytte

4. *At reflektere over patientsituationer i relation til den enkeltes levevilkår, evner, muligheder samt sygeplejeinterventioner i forbindelse hermed.*
 - Medicinske eller kirurgiske pleje- og behandlingsforløb
 - Unikke behov for sygepleje
 - Forskellige oplevelser af sygdom og lidelse
 - Særlige levevilkår

Dokumentation / Teori

- Pedersen C. Medicinske sygdomme – sygdomslære og sygepleje. Kap. 11: Mave-tarm-kanalen. S. 281-319. Kap. 12: Lever, galdeveje og bygspytkirtel. S. 319-349. Kap. 18: Alkoholafhængighed. S. 512-535.
- Horstmann L. N. m. fl. Sygeplejebogen 4. Kap. 6: Sygepleje til patienter med medicinske gastroenterologiske lidelser. S. 175-207.
- Hofmann E. Sygeplejebogen 3. Kap 18: Alkohol fra forbrug til afhængighed. S. 471-498.
- Hall O.C. og Graubæk AM. Patientologi – at være patient. Kap. 2: Patientologi – fra fortælling til grunlæggende værdier.
- Eriksson K. 2000. Det lidende menneske, Munksgaard, København, s. 76-93 og s. 51-53

Uge 50: Ernæring

Læringsudbytte

5. *At anvende kliniske metoder til vurdering af patienters fysiologiske tilstand, herunder ernæringstilstand.*
 - Ernæringsrisikovurdering
 - Smertevurdering
 - Vurdering af væskebalance
 - Decubitusrisikovurdering
 - Mobilitetstest
 - Øvrige metoder

Dokumentation / Teori

- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Ernæringscreening af voksne og brug af ernæringskema <http://172.17.1.58/Intranet/HS-retning.nsf/PiV/6EEE476F329586FAC1257307003B5FEG?OpenDocument>

- Skytt, A. 2011, *Sygepleje til patienter med smerter I*: Nielsen, Birthe Kamp (Red.): Sygeplejebogen 3, Gads Forlag, 2. udgave, 1. oplag side 256 - 263
- Larsen B., 2009, *Aktivitet og immobilitet – sengelejets komplikationer I*: Pedersen, Søren (Red.): Sygeplejebogen 1 del. 2, Gads Forlag, 3. udgave, 1. oplag side 328-331
- Glad A., Olsen V., Schmidt M., Schaarup S. Z., 2011, *Sygepleje til patienter med lidelser i centralnervesystemet I*: Nielsen, Birthe Kamp (Red.): Sygeplejebogen 4, Gads Forlag, 3. udgave, 1 oplag side 37 – 41

Uge 51: Samarbejde med andre fagpersoner – mobilisering og funktionsniveau

Læringsudbytte

6. *At anlægge et patientperspektiv og samarbejde med patient og fagpersoner om planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje.*
 - træne samarbejde med andre sundhedsprofessionelle
 - tilrettelægge pleje af den enkelte patient set i et forløbsperspektiv
 - samarbejde om grundlæggende klinisk virksomhed med tværfaglige samarbejdspartnere

Dokumentation / Teori

- Rath U. Sygeplejebogen 1, del 1. Kap. 6: Virksomhed som sygeplejerske. S. 77-95.
- Evt. sygeplejebogen 3. Kap 6: Patientforløb i teori og praksis.

Uge 52: Ferie

Uge 1: Smerteproblemstilling og anvendelse af klinisk metode

Læringsudbytte

5. *At anvende kliniske metoder til vurdering af patienters fysiologiske tilstand, herunder ernæringstilstand.*
 - Ernæringsrisikovurdering
 - Smertevurdering
 - Vurdering af væskebalance
 - Decubitusrisikovurdering
 - Mobilitetstest
 - Øvrige metoder

Dokumentation / Teori

- Retningslinjer BBH/HS-intranet: Ernæringscreening af voksne og brug af ernæringskema <http://172.17.1.58/Intranet/HS-retning.nsf/PiV/6EEE476F329586FAC1257307003B5FEG?OpenDocument>
- Skytt, A. 2011, *Sygepleje til patienter med smerter I*: Nielsen, Birthe Kamp (Red.): Sygeplejebogen 3, Gads Forlag, 2. udgave, 1. oplag side 256 - 263
- Larsen B., 2009, *Aktivitet og immobilitet – sengelejets komplikationer I*: Pedersen, Søren (Red.): Sygeplejebogen 1 del. 2, Gads Forlag, 3. udgave, 1. oplag side 328-331
- Glad A., Olsen V., Schmidt M., Schaarup S. Z., 2011, *Sygepleje til patienter med lidelser i centralnervesystemet I*: Nielsen, Birthe Kamp (Red.): Sygeplejebogen 4, Gads Forlag, 3. udgave, 1 oplag side 37 – 41

Eksempel 2

- **Ugeoversigt:**

Uge 6: 8. til 12. februar

Emne: Intro

Studiedag: % Gemmes til mandag d. 29 marts.

Uge 7: 15. til 19. februar

Emne: Grundlæggende hygiejne, kropspleje og udskillelser

Studiedag: Fredag

Uge 8: 22. til 26. februar

Emne: Ernæring

Mandag d. 22.: Undervisning 9-12 og 13-15 (Dokumentation, VIPS modellen og IT undervisning)

Tirsdag d. 23.: 1. studiesamtale – fælles, hele dagen

Studiedag: % Gemmes til tirsdag d. 30 marts.

Uge 9: 1. til 5. marts

Emne: Kredsløb, respiration og temperaturregulering

Mandag d. 1.: Undervisning 9-14 (Ernæring)

Studiedag: Fredag

Uge 10: 8. til 12. marts

Emne: Smerter (VAS)

Onsdag d. 10.: Undervisning 8.30-13.00 (Smerter)

Torsdag d. 11.: 2. Studiesamtale kl. 10-11 og refleksion gr. 12.30-15.30

Studiedag: Fredag

Uge 11: 15. til 19. marts

Emne: Hud/Væv og mobilisering

Torsdag d. 18.: Undervisning 8.30-13.00 (Barbara Braden) og 13.30-15.30

Studiedag: Fredag

Uge 12: 22. til 26. marts

Emne: Søvn, hvile og velvære

Mandag og tirsdag: Aftenvagt

Onsdag d. 24.: 3. Studiesamtale kl. 14-15

Torsdag d. 25.: Undervisning 9-14 (Funktionsvurdering – Fald risikovurdering)

Studiedag: ?

Uge 13: 29. marts til 2. april

Studiedag: Mandag, tirsdag og onsdag

Uge 14: 5. til 9. april

Emne: Eksamen

Mandag d. 5.: Påske

Onsdag: Refleksions gr. 12.30-14.30

Fredag: Klinisk prøve

Uge 15: 12. til 16. april

Emne: Eksamen

Onsdag: Mundtlig eksamen kl. 9-10

Torsdag d. 15.: 4. Studiesamtale 9-12

Sideløbende med alle emnerne ligger dokumentationsdelen.

Forkortelser:

T. = Teori

P. = Praksis

R. = Refleksion

- **Emner**

	T.	P.	R.
<ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende hygiejne, kropspleje og udskillelser 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne udføre korrekt håndhygiejne 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have kendskab til hygiejniske principper. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At identificere patientens behov for kropspleje og udføre individuel sygepleje. Herunder støtte eller guide til et bad, udføre sengebad (øvre og nedre toilette) og kateter pleje hos både mænd og kvinder. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne vurdere patientens ressourcer til at udføre kropspleje. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Kropspleje ift. patientens integritet og er i stand til at værne om patientens interesser, herunder blufærdighed og grænser. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have kendskab til normal udskillelse, både diurese og fæces. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At bruge sine sanser til at observere udskillelse. (Koncentration, mængde, lugt, hyppighed) 			
<ul style="list-style-type: none"> • At reflektere over defækationens betydning for kroppens velvære, herunder hvilke faktorer der har betydning for udskillelsen. (Miljø, kropsstilling, aktivitet osv.) 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne tage de mest almene fæces og urin prøver fra og sende dem under vejledning. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne anlægge et KAD under vejledning. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne seponere et KAD 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have kendskab til BBH's retningslinjer i forbindelse med KAD anlæggelse. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have kendskab til symptomer på UVI. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne observere og identificere sygepleje til patienter der har behov for hjælpemidler. (fx bleer i forskellige størrelser, bækken osv.) 			
<ul style="list-style-type: none"> • At udføre mundhygiejne. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have set en sonde blive lagt. 			

	T.	P.	R.
<ul style="list-style-type: none"> • Ernæring 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have viden om sygdoms og lidelses indflydelse på ernæringsbehov. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have forståelse for kostens indhold og sammensætning. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At have forståelse for miljøets betydning for indtagelse af kosten. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne identificere den enkelte patients behov for hjælp eller støtte til indtagelse af maden. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne udføre ernæringscreening og udregne energibehovet for den enkelte patient. 			
<ul style="list-style-type: none"> • At kunne, ud fra sygeplejefaglige overvejelser tilbyde mad til patienter som tilgodeser den enkeltes behov. 			

• At kunne observere patientens ernæringstilstand, herunder beregne BMI.			
• At kunne, under vejledning, anlægge en sonde og udføre sondepleje.			
• At kunne seponere, kontrollere og beregne sonde.			
• At have kendskab til hvilke kostformer der findes på BBH og i afdelingerne.			
• At kunne måle blodsukker og have kendskab til normalværdier.			
• At kunne give insulin, under vejledning			
• At kunne observere og handle på hypoglykæmi.			
• At have kendskab og forståelse for nyrenes regulering af væskebalancen.			
• At kunne redegøre for faktorer der påvirker væskebalancen.			
• At kunne hygiejniske principper i forbindelse med intravenøs væske.			
• At have kendskab til i.v. Væsker samt opsætning og tilslutning af i.v. væske.			
• At observere og pleje et PVK samt seponere det. (Evt. lærer at anlægge et PVK under vejledning).			
• At have kendskab til dråbetæller.			

	T.	P.	R.
• Kredsløb, respiration og temperaturregulering			
• At have kendskab til den normale respirationsfrekvens og observere patienterne ud fra dette.			
• At kunne måle saturation, puls, blodtryk, temperatur og redegøre for normalværdier samt registrere disse i dokumentationsredskaberne.			
• At kunne beskrive respirationen (fx pibende, væsende, bronchospastisk, hyperventilering, apnø mm.)			
• At kunne lejre og mobilisere en respiratorisk patient/ en patient med cirkulations problemer ift dennes ressourcer og ud fra sygeplejefaglige overvejelsser under vejledning.			
• At kunne opsætte ilt efter ordination og kende til eventuelle komplikationer ift. behandlingen.			
• At have kendskab til BBH's retningslinjer ift. behandling med ilt og hygiejne og pleje af en patient med nasal katheter			
• At kunne observere en patient med respirations- og cirkulationsproblemer (hud, farve, vejrtrækning, bevidsthedsniveau, fugtighed)			
• At have kendskab til brug af ilt/atmosfærisk luft, sug, C-PAP			
• At kunne opsamle ekspektorat og sende det til de mest almindelige undersøgelser.			
• At have viden om legemstemperatures betydning for kroppens normale funktion og dermed yde individuel sygepleje.			
• At kunne argumentere for evt. årsager til afvigelser i temperaturen.			

	T.	P.	R.
• Smerter			
• At have lidt kendskab til smerte fysiologi.			

• At have kendskab til BBH's retningslinjer vedr. smerte problematik.			
• At have kendskab og under vejledning anvende smerte vurderings metode. (VAS)			
• At kunne indhente smerter anamnese under vejledning.			
• At have kendskab og forståelse for hvilke faktorer der kan have indflydelse på smerte oplevelsen (fx kultur, omgivelser, lyd mm.)			

	T.	P.	R.
• Hud/Væv og mobilisering			
• At have kendskab til hudens opbygning og funktion.			
• At have kendskab til sårhelings faser og de faktorer der har betydning for sårhelingen.			
• At observere og redegøre for årsager og udvikling af sår.			
• At kunne yde sygepleje til patienter med sår under vejledning.			
• At kunne anvende grundlæggende hygiejne principper i forbindelse med sårpleje under vejledning.			
• At have kendskab til BBH's retningslinjer omkring sår, tryk og tryk forebyggelse.			
• At kunne reflektere og foreslå sygepleje i forbindelse med patienter med sår under vejledning.			
• At lave en decubitus vurdering (Barbara Braden score)			
• At vurderer patientens funktionsniveau.			

	T.	P.	R.
• Søvn, hvile og velvære			
• At have kendskab til den fysiologiske betydning af søvn og hvile (fx døgn rytme).			
• At have kendskab til søvnstadier og normalvariationer i søvnbehov ift. alder.			
• At have kendskab til forhold der indvirker på søvn og hvile og kan beskrive årsager til dette.			
• At kunne optage søvnanamnese og tilrettelægge et miljø som kan være søvnforberedende under indlæggelse og argumentere for dette under vejledning.			
• At kunne afdække den enkelte patients vaner i forbindelse med søvn og hvile samt mulige problemer under vejledning.			
• At kunne beskrive sygeplejehandlinger der fremmer velvære i forbindelse med søvn og hvile og dokumentere dette.			

	T.	P.	R.
• Dokumentation			
• At have kendskab til VIPS modellen.			
• At kunne udvikle evner til anvendelse af VIPS dokumentations metode til den udførte sygepleje.			
• At kunne identificere behov for sygepleje ud fra patientperspektiv og argumentere for dette.			

• At få kendskab til opbygningen af fællesjournal			
• At have kendskab til BBH's retningslinjer for dokumentation.			
• At kunne modtage en patient.			
• At have en indlæggelses samtale med patienten.			
• At have kendskab til rapport givning.			
• At kunne planlægge og koordinere udskrivelse under vejledning.			
• At kunne udfylde sygepleje epikrise.			
• At have kontaktet pårørende/primære sektor i forbindelse med udskrivelse.			
• At være orienteret om overflytning af patienter.			

• **Litteraturliste:**

Aarslew-Jensen, B., & Suhr, L., 2007, Søvn og hvile. I: Suhr, L., & Winther, B.(red.). *Basisbog I sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Bech, S., Suhr, L. & Winther, B., 2007, Udskillelse af affaldsstoffer - Defækation. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Bjerregaard, L., & Winther, B., 2007, Ernæring, væske og velvære. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Bjørvell, C., 2001, *Sygeplejerskens dokumentation – en praktisk håndbog*. Studentlitteratur, s.

Borrild, L., K., & Musaeus, L., 2007, *Sygepleje til menneske med diabetes*. Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Egerod, I., 2007, Respiration. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Glindvad, J., & Ravn, A., W., 2004, *Ernæring og sygepleje*, København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, s.

Halborg, J., 2007, Udskillelse af urin. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog I sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Jacobsen, D. B., 2007, Personlig hygiejne. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Maaløe, L., & Poulsen I., 2002, *Inaktivitet, immobilitet og sygepleje*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, s.

(Ovesen, L., Allingstrup, L., & Poulsen, I., 2007, *Ernæring og diætetik*. Dansk sygeplejeråd, 9. udgave, s.)

Rosgaard, I., S., 2006, *Et forhold til livet – Ti fortællinger om livet med type 1 diabetes*. Siesta, 1. udgave, 1. oplag, s.

Skott, M., L. & Liljegren, A., J., 2007, Kredsløb. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Suhr, L., & Winther, B., 2007, Sygeplejerskens beslutnings- og handlegrundlag. I: Suhr, L., & Winther, B. (red.). *Basisbog i sygepleje – krop og velvære*. København, Munksgaard Danmark, 1. udgave, 2. oplag, s.

Eksempel 3

Studieplan for modul 4

Uke 35	Uke 36	Uke 37
<p>Introduksjon til avdelingen.</p> <ul style="list-style-type: none">- pasientkategori- org. av avdelingen- dokumentasjons form- håndhygiene- rent/urent prosedyrer- skyllerom- brannforebyggelse- basal gjenopplivning <p>Fokus på dokumentasjon -VIPS</p>	<p>Fokusområde: Hud og vev + Hygiene</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analyse av pas. kroppsspleie og hygiene.</p> <p># Den studerende skal trene og anvende grunnleggende hygieniske prinsipper, knyttet direkte til pas. pleien.</p> <ul style="list-style-type: none">- hand vask og desinfeksjon- bruk av hansker- rent/urent prosedyre- pas. sekreter- smitteforebygg- hygieniske prinsipper- pas. kroppsspleie og hygiene <p>Hud og vev:</p> <ul style="list-style-type: none">- Pas. med, eller i risiko for å utvikle decubitus (screeningsmetode)- Smertevurdering i forhold til decubitus- utvikle prosedyre for å forhindre forværring eller utvikling av decubitus i samarbeid med den enkelte pas. <p>Hvordan reagerer pas på smerte i forbindelse med decubitus(reaksjon på sykdom og lidelse)</p>	<p>Fokusområde: Ernæring og væske</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analysere pas. fysiologiske behov i forhold til:</p> <p><u>Ernæring og væskebalanse.</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ernærings risikovurdering (ernæringscreening, kost og væske registrering)- Hvilken påvirkning har kost og væskeinntak på pas, evt ved feil ernæring.- Være med til å selvstendig servere måltider til pas på avdelingen.- Være med til å veilede pas med dårlige kostvaner eller dårlig appetitt til å få dekket sitt daglige behov av næringsstoffer.
<p>Temadag 01/09-11 Dokumentasjons undervisning Introduksjon til VIPS</p>	<p>Innledende studiesamtale 05/09-11</p>	<p>Temadag 13/09-11 Trykksår og smerter Barbara Braden score og VAS skema</p>

Uke 38	Uke 39	Uke 40
<p>Fokusområde: Funksjonsevne/ aktivitet og mobilitet</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analysere pas fysiologiske behov i forhold til:</p> <p>Mobilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> - mobilitetstest - i samarbeid med pas, vurdere funksjonsnivå - veilede pas. med nedsatt funksjonsevne til aktivitet for å forhindre stadig forverring av funksjons evnen - hjelpe immobile pas. med endring av leje, for å hindre forverring av sykdom og lidelse - Hvordan påvirker mobilitet pas(reaksjon på sykdom og lidelse) - hvordan påvirker mobilitet andre fysiologiske behov <p>Studiesamtale 20/09-11</p>	<p>Fokusområde: Kredsløp og respirasjon</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analysere pas fysiologiske behov i forhold til:</p> <p>Kredsløp og respirasjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Måle og registrere basale verdier hos pasienten(BT, Puls, sat, temp) - Kjennskap til ABCDE - Hvordan kredsløp og respirasjons påvirkning har betydning for den enkelte pas (reaksjon på sykdom og lidelse) <p>Temadag 27/09-11 Ernæring og funksjonsevne Ernæringscreening og funksjonsvurdering</p>	<p>Fokusområde: Utskillelse</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analysere pas fysiologiske behov i forhold til:</p> <p>Utskillelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - observere at pas utskiller avfallsstoffer normalt (skema) - hvordan påvirker unormal utskillelse pas. fysiologisk og psykologisk <p>Intro til klinisk prøve 04/10-11</p>

Uke 41	Uke 42	Uke 43 - 44
<p>Fokusområde: Livsstilssykdommer</p> <p>Relevant i forhold til avdelingen er diabetes pas. og pas. med alkohol og rus problematikk.</p> <p>Diabetes: - kost til diabetes pas(vejlede til å spise riktig i forhold til sykdommen) -måle blodsukker på diabetes pas. - de ulike typene diabetes og hvordan de oppstår -Hvilken påvirkning har diabetes på pas(reaksjon på sykdom og lidelse)</p> <p>Alkohol og rus problematikk: - abstinenser hos pas. - hvordan påvirker avhengigheten av rusmidler pas. hverdag og livssituasjon</p> <p>Studiesamtale 11/10-11</p>	<p>Fokusområde: Søvn og hvile</p> <p># Den studerende skal trene observasjon, beskrivelse og analysere pas fysiologiske behov i forhold til:</p> <p>Søvn og hvile. - dokumentere pas. sovemønster - hvilken påvirkning får pas. med søvnproblemer - Hvorfor har pas søvn problemer - hva kan hjelpe pas. til å få sove</p>	<p>Oppsummering</p> <p>- Gå i dybden med de utvalgte fokusområdene - Oppsummere til eksamen</p> <p>Klinisk prøve 26/10-11 Oppgaveveiledning 27/10-11 Eksamen 02/10-11</p>

Litteraturliste

- Andreasen, M og Hansen, LB. 2009. Mikrobiologi – en grundbog for sygeplejestuderende, Nucleus, Århus, 1. udgave. Side 16 – 31, 57 - 78, 90 – 91, 156 – 169.
- Bachmann, M og Lindhardt, 2009. Patientens behov i forbindelse med søvn og hvile. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 261 – 303.
- Borge, A.M. 2009. Personlig hygiene. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 57 – 83.
- Böcher, M og Jacobsen, M. 2006. Ergonomi – Kropp og belastning, Nyt Nordisk forlag Arnold Busck, 1 udgave. Side 225 – 237.
- Dorche, K og Fremmelev, A. 2008. Prævalensundersøgelse for trykksår på Odense Universitetshospita – registrering af aflastningstiltag og dokumentasjon i journalene. Sygeplejersken 4/2010. Side 1- 9.

- Fredriksen, A og Arneberg, H.M. 2009. Vandladning. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 209 – 240.
 - Holst, I. J. 2009. Kredsløbet. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 127 – 152.
 - Hougaard, L. 2009. Kostforplejning. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 349 – 385.
 - Larsen, B. 2009. Aktivitet og immobilitet – sengelejets komplikationer. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 308 – 342.
 - Lawler, J. 1996. Bak skjerm Brettene, Sykepleie, somologi og kroppslige problemer. Gyldendal Norsk forlag AS, Oslo. Side 143 – 161.
 - Nielsen, O og Springborg, A. 2010. Ind under huden – Anatomi og Fysiologi, Munksgaard Danmark, København, 2 Udgave. Huden : Side 197 – 208, Nyrer og urinveje: Side 167 – 196, Fordøyelse: Side 109 – 166.
 - Sørensen, U.A.B. 2009. Hygiene. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 409 – 438.
 - Øverlie, A. 2009. Defækation. I: Pedersen, S. (red), Sygeplejebogen 1, 2.del – Grundlæggende behov, Gads forlag, København, 3 udgave. Side 183 – 206.
- (Totalt 433 sider)

Eksempel 4

Studieplan for modul 4

Uge 18 og 19 - Ernæring

Jeg vil beskæftige mig med ernæring til syge, med særligt fokus på diabetikere. Jeg vil via vejledning lære at ernæringscreenene mine patienter og udregne BMI samt energibehov, således at der kan følges op og se, om patienten således får dækket sit energibehov.

Herunder få forståelse af kostens sammensætning og indhold samt viden omkring sygdoms indflydelse på patientens ernæringsbehov.

Tag fat på den motiverende samtale i forhold til kostoplægning hos fx en diabetiker.

Jeg vil læse omkring ernæring til patienter med diabetes, samt til underernæret med fokus på hvad der sker med kroppen, hvis man ikke får den rigtige ernæring.

d. 07.05.12 ernæringscreening kl. 13:30-14:30

d. 10.05.12 refleksion omkring ernæring kl. 7:30

Uge 20- mobilisering/aktivering

Jeg vil have fokus på mobilisering af patienterne og lære lejrings teknikker, således at der ikke udvikles decubitus mm. Hertil lære at benytte ADL scoren samt motivere patienten til daglig aktivitet såfremt dette er realistisk, da længere tids sengeleje kan medføre obstipation og tab af muskelmasse.

d. 15.05.12 funktionsvurdering/faldrisiko kl. 13:30-14:30

d. 24.05.12 studiesamtale 2 kl. 8:00-8:45

Jeg vil læse omkring kropspleje i sygeplejebogen og inddrage Lawler, der har fokus på blufærdighed og integritet.

Uge 21 og 22 - Kropspleje og hygiejne.

Jeg vil på baggrund af observation og samtale med en sygeplejerske lære at udføre korrekt kropspleje, således at de hygiejniske principper overholdes. Herunder vurderer hvilken pleje den enkelte patient har brug for.

Lære at yde kropspleje til patienter der har brug for sengebåd, delvis hjælp og nedre toilette

Under kropspleje vil jeg under guidning lære at observere huden, - farve, temperatur og for tryk og sår.

d. 29.05.12 smertevurdering kl. 13:30-14:30

Uge 23 -Udskillelse

Observere patientens urin og afføring og sammenligne det til normal udskillelse, dertil reflektere over defækations betydning for kroppens velvære, herunder faktorer der spiller ind i forhold til betydning for udskillelse. - sted, siddestilling mm.

Jeg vil lære at lave væskeskema over patienter. Dette kan hjælpe til at skabe viden om patienten muligvis lider af diabetes eller en UVI.

d. 04.06.12 Barbara Braden risikoscore.

d. 06.06.12 3. Studiesamtale kl. 10:15-11:00

jeg vil læse omkring udskillelse, dertil have kendskab til hvorledes en UVI opstår.

Uge 24, 25 og 26

De 3 sidste uger vil jeg fordybe mig i valgt emne, som jeg ønsker at udføre klinisk prøve i og skrive opgave om. Dertil følge op og se om der er nogle hængepartier fra de tidligere temaer.

d. 11.06.12 intro til klinisk prøve og eksamen kl. 12-15

d. 14.06.12 klinisk prøve kl. 7:30-10:30

d. 15.06.12 opgavevejledning kl. 10:45-11:45

d. 18.06.12 opgavevejledning

d. 19.06.12 opgaveaflevering

d. 26.06.12 eksamen kl. 12-13:20

d. 28.06.12 4 studiesamtale kl. 10-12

Generelt

Ud over valgte temaer, vil jeg igennem hele forløbet fokusere på smerte og søvn. Få kendskab til smertescore og observere patienter der ikke får deres vanlige søvn og derved går i delirium.

Alle temaer kan afsluttes via refleksion af forløbet samt patientfortællinger eller patientcases, med fokus på den enkeltes livsvilkår, evner og muligheder.

Jeg vil under forløbet deltage i udarbejdelse af plejeplaner hvori sygeplejeprossen ligger. Jeg vil deltage i dokumentationsopgaver såsom journalføring samt medvirke i indlæggelses- og udskrivningssamtaler.

Jeg vil tage udgangspunkt i modul 3 pensum og hertil inddrage retningslinjer fra VIPS rummet.

Forslag til Litteraturliste

- Ovesen. L, Allingstrup,L. & Poulsen,I. 2011 Ernæring og diætetik, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 11. Udgave 2011, s. 15-34, s 56-80, s. 129-141, 155-165, s 171-190, s 197
- Reitan A. M 2009. *Mestring*. I Pedersen S og Mekki TE (red). Sygeplejebogen 1, 1. Del. Gads Forlag København 2. Udg. s 279-309
- Skytt, A. 2011, *Sygepleje til patienter med smerter*. Nielsen, Birthe Kamp (Red.) Sygeplejebogen 3, Gads Forlag, 2. udgave, 1. oplag s.237- 272
- Lazarus, Richard S. 2006. *Stress og følelser* – en ny syntese, Akademisk Forlag, s. 128-157
- Wyller. V. B. 2011. Det sunde menneske bind 1, Gads Forlag 2. Udg. S, 335-361.
- Hølge-Hazelton, B. 2004, Det bliver på min egen måde. I: Sygeplejersken, nr. 21/2004 side 14-19 (Forskningsartikel)
- Cullberg J. 1999. Dynamisk psykiatri. Hans Reitzels Forlag, 5. udgave, 6. oplag side 39-47
- Beck-Nielsen, H. 2010. Det metaboliske syndrom i daglig klinik. Ugeskr Læger 172/23, side 1746-1751
- Mabeck, Carl Erik: Den Motiverende Samtale I: Almind, G. m.fl. (Red.): Forebyggende Sundhedsarbejde, 5. udgave, Munksgaard, 2009, side 363-370.
- Lawler J, 1996. *Bak skjerm Brettene. Sykepleie, somologi og kroppslige problemer*. Gyldendal Norsk Forlag AS, Oslo, s. 143-161. (18 sider)